

Drev til havs med sine hunde

Ikuo Oshima er født uden for Tokyo i Japan i 1947, få år efter at atombomberne blev smidt over Hiroshima og Nagasaki. I slutningen af 1960'erne studerede han industriel teknologi på Tokyos Universitet og var vidne til computerteknologiens spæde start. Men han var skræmt af tanken om det liv, der ventede i den hierarkiske japanske virksomhedskultur. Han ville gerne se og opleve andre kulturer og var aktiv i universitetets bjergbestigerklub, hvor der var tradition for at tage på krævende ekspeditioner til fjeldene i Østgrønland. Ikuo trænede intensivt for at kunne deltage, og drømmen om polarekspeditioner og bjergbestigning overtrumfede efterhånden helt studierne. Som 23-årig besluttede han sig for at forlade universitetet og realisere den ultimative træning: at bosætte sig i verdens nordligste bygd i et år og lære af eskimoerne.

Ikuo kom til Siorapaluk første gang i 1972 og fik et kulturchok. Eskimoernes måde at leve med naturen imponerede ham – og han opdagede, at selv børnene kunne lære ham noget. Han flyttede ind i et skur uden elektricitet, fyrede med kul og smeltede is og sne til vand. Sproget lærte han via bygdens børn, der i begyndelsen var alene om at udvise interesse for ham. Han opdagede, at det primitive liv i det grønlandske fangersamfund passede ham godt. Og så elskede han jagten. Efter et år rejste han tilbage til Japan, men med en sikker forvisning om at vende tilbage. Muligheden kom allerede året efter, da japansk tv skulle lave et program om eskimoernes vandring. De hyrede Ikuo som konsulent, og sammen med fem fangere fra Siorapaluk rejste han i vinteren 1974 med hundeslæde fra Grønland til Canada og tilbage igen med et japansk tv-hold. Turen varede to en halv måned, og da tv-holdet rejste

hjem, blev Ikuo tilbage. Det var en svær beslutning, da han som ældste søn havde ansvar for forældrenes alderdom. Men heldigvis bifaldt de hans beslutning.

Han giftede sig med grønlandske Anna og begyndte at lære fangerhåndværket fra bunden, så han kunne brødføde familien. Da de fik deres tredje barn i 1979, følte han, at han var ved at få styr på håndværket – men først omkring 1983, da Anna fødte deres femte og sidste barn, Aya, følte Ikuo sig udlært. Han lægger ikke skjul på, at det har været hårdt. Om det har været prisen værd, er et langt mere åbent spørgsmål. Men ved nærmere eftertanke mener Ikuo, at det hårde liv er den pris, han har måttet betale for at kunne jage. Han er en meget respekteret fanger i Grønland, men anser ikke sig selv for at være storfanger. Man vil aldrig blive regnet for storfanger, siger han, når man også jager små dyr. Og det gør Ikuo efter en diskusprolaps, som i begyndelsen af 1990'erne var ved at sætte en stopper for drømmen.

At hans akademiske baggrund efterhånden er fortrængt af fangerinstinktet, erkender han modvilligt: Engang brød isen op, og hans hunde blev fanget på en isflage, som var ved at drive til havs. Det var vinter og på vej til at blive mørkt – og skønt han selv havde bragt sig i sikkerhed inde på isen, kunne han alligevel ikke få sig selv til at lade hundene i stikken. Det var jo ham, der havde bragt dem i fare, som han siger. Så Ikuo sprang tilbage på isflagen til hundene og drev med dem til havs. Han havde ingen radio, og det stod ikke skrevet nogen steder, at andre fangere fra Siorapaluk skulle finde ham. Men ved et lykketræf opdagede de ham i vintermørket og fik reddet både ham og hundene i land efter 11 timers drift. Det eneste, han savner fra sit hjemland, er bjergene. Men dem drømmer han til gengæld om, når han blæser eller sner inde i sit telt i øde egne.

Han er ikke religiøs i traditionel forstand, men han føler, at naturen i sig selv er en smuk religion, og hvis han en gang imellem beder en bøn, så er det en stille bøn til naturen om at slippe lidt af sin rigdom. Han har permanent opholdstilladelse, er næstformand i fangerrådet og er stadig japansk statsborger.

*Henrik Saxgner:
"Krig og kærlighed
- indvandring i Norden"
Gyldendal 2006*

